

EUROPOS ŽMOGAUS TEISIŲ FONDAS
EUROPEJSKA FUNDACJA PRAW CZŁOWIEKA
EUROPEAN FOUNDATION OF HUMAN RIGHTS
ЕВРОПЕЙСКИЙ ФОНД ПРАВ ЧЕЛОВЕКА

Nie bój się swojej narodowości

Konwencja ramowa o ochronie mniejszości narodowych Rady Europy, która jest składową prawa litewskiego (ratyfikowana przez Litwę 17 lutego 2000 r.), gwarantuje każdej osobie należącej do mniejszości narodowej: prawo do swobodnej decyzji o traktowaniu jej jako osoby należącej bądź też nienależącej do takiej mniejszości, a wybór taki lub korzystanie ze związanych z tym wyborem praw nie pociągnie za sobą jakichkolwiek niekorzystnych skutków.

IDENTYFIKACJA

• *Wpis narodowości w metryce urodzenia*

Jeżeli rodzice dziecka są małżeństwem i ich nazwiska oraz narodowość są takie same, dziecku nadawana jest narodowość rodziców. Jeżeli rodzice są różnej narodowości, dziecku, za zgodą rodziców, nadawana jest narodowość albo ojca albo matki. Jeżeli rodzice nie mogą dojść do zgody w sprawie narodowości dziecka, w rejestrze narodowość może nie być wskazana.

W innych aktach cywilnych oraz zaświadczeniach (z wyjątkiem wpisu o urodzeniu oraz metryki urodzenia) narodowość jest wskazywana na żądanie osoby.

• *Wpis narodowości w paszporcie*

Zgodnie z przyjętymi zmianami w litewskiej Ustawie o paszporcie (LR Paso įstatymas), od 1 stycznia 2015 r. istnieje możliwość dokonania wpisu narodowości w paszporcie.

Instrukcja „krok po kroku” jak dokonać wpisu w paszporcie dostępna jest na stronie www.efhr.eu: <http://www.efhr.eu/2015/02/13/wpis-o-narodowosci-do-paszportu-krok-po-kroku/>

OŚWIATA

Art. 37 Konstytucji Republiki Litewskiej (RL)

Osoby należące do wspólnot narodowych, mają prawo do pielęgnowania swojego języka, kultury i tradycji.

Art. 30 cz. 2 ustawy o oświacie RL

Szkoły ogólnokształcące oraz o profilu nieformalnym, dla uczniów należących do mniejszości narodowych, tworzą warunki do pielęgnowania narodowej, etnicznej oraz językowej tożsamości, uczenia się języka ojczystego, historii oraz kultury.

Art. 6. cz. 1 Ustawy o równych możliwościach

Placówki oświatowe muszą zapewnić jednakowe warunki osobom bez względu na narodowość oraz język, przy:

1. przyjmowaniu do placówek oświatowych;
2. przyznawaniu stypendiów lub pożyczek;
3. tworzeniu oraz zatwierdzaniu programów oświatowych;
4. ocenianiu osiągnięć w nauce.

Egzaminy maturalne:

Państwowe egzaminy maturalne z biologii, chemii, fizyki, geografii, technologii informacyjnych, historii i matematyki oraz artystycznych egzaminów szkolnych z muzykologii i technologii uczeń może zdawać w języku litewskim lub w języku szkoły

mniejszości narodowej, w której się uczył – tzn. składając te egzaminy, odpowiedzi może pisać również w języku ojczystym.

Oprócz tego, rada każdej szkoły mniejszości narodowych samodzielnie co roku podejmuje decyzję, czy egzamin z języka ojczystego jest obowiązkowy dla uczniów danej szkoły.

INSTYTUCJE PAŃSTWOWE

W sądach:

Art. 8 ustawy o języku państwowym RL stanowi, iż obowiązkiem sądu jest zapewnienie nieodpłatnej pomocy tłumacza, w sytuacjach gdy uczestnicy postępowania sądowego nie znają języka państwowego (litewskiego). Prawo to gwarantowane jest uczestnikom postępowania karnego, cywilnego i administracyjnego.

Zwracając się do administracji publicznej (urzędy państwowe, prokuratura itd.):

W przypadkach, gdy interesant nie rozumie lub nie mówi w języku państwowym, w trakcie ustnego obsługiwanie go powinien być obecny tłumacz – zaproszony przez instytucję, która rozpatruje prośbę, lub przez samego wnioskodawcę.

Podania zainteresowanych powinny być sporządzane w języku państwowym. Postanowienie to nie dotyczy wniosków przesyłanych pocztą. Instytucja, do której według kompetencji wpłynęło podanie sporządzone w języku innym niż państwowy, ma obowiązek przetłumaczyć je. Odpowiedź na takie pismo jest udzielane w języku państwowym.

Chcesz dowiedzieć się więcej o swoich prawach
jako członka mniejszości narodowej, masz
pytania, wątpliwości? Skontaktuj się z nami
info@efhr.eu

Europejska Fundacja Praw Człowieka

ul. J. Dobkevičiaus 6, LT-02189 Wilno

tel. +(370) 691 50 822

e-mail: efhr@efhr.eu

internetcalls: EFHR

skype: EFHR-LT

www.efhr.eu

Godziny pracy:

poniedziałek- czwartek: 8:30-17:00

piątek: 8:30 – 16:00

**Pomóż EFHR pomagać sobie i innym. Wesprzyj
naszą działalność darowizną. Nr konta:
LT 387 300 010 124 768 047**